

Asia: VN/14341/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi vesiliikennelain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esitysluonnoksessa ehdotetaan vesiliikennelain 33 §:n 1 momenttiin lisättäväksi uusi säännös, jonka mukaan Pelastustyöhön osallistuvalla vesikulkuneuvolla, sekä poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen virkatehtävässä olevalla vesikulkuneuvolla olisi oikeus päästä ennen muita vesikulkuneuvoja kanavaan, jossa on sulkuportteja.

Puolustusministeriö esittää, että vastaava etuoikeus lisättäisiin myös Puolustusvoimien virkatehtävissä oleville vesikulkuneuvoille seuraavasti:

33 §

Kanavilla ja avattavien siltojen kautta liikuttaessa noudatettavat menettelyt

Liikuttaessa vesikulkuneuvolla kanavilla tai avattavien siltojen kautta on noudatettava 5 §:ssä edellytettyä huolellisuutta ja varovaisuutta sekä niille saapumista, kulkujärjestystä ja sulutusta koskevia menettelyjä. Pelastustyöhön osallistuvalla vesikulkuneuvolla, sekä poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen virkatehtävässä olevalla vesikulkuneuvolla sekä tehtävän sitä edellyttäessä Puolustusvoimien vesikulkuneuvolla on oikeus päästä ennen muita vesikulkuneuvoja kanavaan, jossa on sulkuportteja.

Muutoksella asetettaisiin myös Puolustusvoimien virka-aputehtävässä oleva vesikulkuneuvo etusijalle suhteessa huviveneliikenteeseen. Muutoksella turvattaisiin virka-aputehtävän viivytyksetön toteuttaminen aikakriittisissä tilanteissa. Tästä syystä sanamuodoksi ehdotetaan "tehtävän sitä edellyttäessä", mikä vastaa voimassa olevan vesiliikennelain 11 §:n 4 momentissa käytettyä sanamuotoa.

Vesiliikennelain 47 §:ssä säädetään merenkulun turvalaitteet. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan nykyisin merenkulun turvalaitteita voivat olla vain vesialueelle tai rannalle sijoitetut fyysiset rakenteet tai laitteet, jotka voivat olla kiinteitä tai kelluvia. Turvalaitteen tarkoituksena on merkitä kulkuväylää tai muuten ohjata ja turvata vesiliikennettä. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että merenkulun turvalaitteiksi luettaisiin edellä mainittujen fyysisten turvalaitteiden lisäksi myös virtuaaliset turvalaitteet.

Esitysluonnoksen mukaan virtuaalisia turvalaitteita voitaisiin asettaa lähinnä tilapäisesti alueille, joilla on vaikea ylläpitää fyysistä turvalaitetta kuten silloin kun vaikeat jääolosuhteet tai veden syvyys sitä edellyttävät. Pysyviä virtuaalisia turvalaitteita ei olisi tarkoitettu normaalitilanteessa korvaamaan fyysisiä turvalaitteita. Fyysisen turvalaitteen korvaaminen virtuaalisella turvalaitteella edellyttäisi aina riskiarvioinnin tekemistä sekä mahdollisia muita taustaselvityksiä ja viranomaisen harkintaa väyläpäätöstä tehtäessä.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan fyysisten turvalaitteiden korvaaminen virtuaalisilla turvalaitteilla tulisi kieltää ilman pakottavia olosuhteita (virtaukset tms.). Muussa tapauksessa ehdotettu sääntely voisi johtaa liiketaloudellisiin perusteisiin tehtävään fyysisen turvalaitteiden korvaamiseen edullisemmin ylläpidettävillä virtuaalisilla turvalaitteilla.

Virtuaalisilla turvalaitteilla voidaan täydentää fyysisiä turvalaitteita mutta niillä ei tule korvata fyysisiä turvalaitteita muissa kuin pakottavissa ympäristöolosuhteissa. Virtuaaliset turvalaitteet ovat häiriöalttiita ja aktiivisesti häiritävissä (esim. AIS- ja/tai GNSS-häirintä), joten siirtyminen niiden käyttöön fyysisten turvalaitteiden sijasta voi johtaa merenkulun turvallisuuden heikentymiseen ja pahimmillaan äkillisiin ennakoimattomista häiriöistä johtuviin onnettomuuksiin.

Puolustusministeriöllä ei ole muuta huomautettavaa esitysluonnoksesta.

Nordström Hanna
Puolustusministeriö

Nurminen Minnamaria
Puolustusministeriö - Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö